

07 Februarie 2007, nr. 165

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru completarea Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, Legea cu privire la primele de asigurare obligatorie de stat

(înregistrat în Parlament cu numărul 258 din 23 Ianuarie 2007)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru completarea Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, Legea cu privire la primele de asigurare obligatorie de stat.

Evaluarea generală

1. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001. Referitor la planificarea proiectului de lege, remarcăm că în Programul legislativ adoptat prin HP nr.300-XVI din 24.11.2005 este prevăzută modificarea Legii nr. 1585-XIII din 27.02.98 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, în p.33 și 53 ale secțiunii II "Lista actelor legislative care urmează a fi revizuite în scopul asigurării compatibilității acestora cu reglementările acquis-ului comunitar". Cu toate acestea prevederile menționate ale Programului legislativ nu țin de domeniul propus pentru modificare prin proiectul supus expertizei.

Elaborarea proiectului de lege nu a fost planificată nici în Planul de acțiuni pentru realizarea Programului de activitate a Guvernului pe anii 2005-2009 (HG nr.790 din 01.08.2005); Planul de acțiuni pentru realizarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a corupției (HP nr.421-XV din 16.12.2004) sau Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2004-2008 (HP nr.415-XV din 24.10.2003).

3. Scopul promovării proiectului. Scopul actului este de a completa lista subiecților, pentru care plătitor al primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală este Guvernul, cu următoarele categorii: masteranzii, doctoranzii și postdoctoranzii aflați în concediu de creație. Potrivit autorilor notei informative ce însoțește proiectul de lege amintit, acesta urmărește crearea "mecanismului eficient de susținere din partea statului în domeniul asistenței medicale asigurate a persoanelor ce joacă un rol important în dezvoltarea învățământului superior și postuniversitar, inclusiv: masteranzii, doctoranzii și postdoctoranzii".

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă

6. Suficiența argumentării. Nota informativă punctează reperatele legislației constituționale, privitoare la învățământ și asigurare obligatorie de asistență medicală, care impun necesitatea unor asemenea modificări.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză. Cu toate acestea, nota informativă nu face nici o referință la compatibilitatea reglementărilor propuse de proiect cu legislația comunitară.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară. Modificările propuse necesită o acoperire financiară, care urmează a fi suportată din contul bugetului statului. Potrivit proiectului, Guvernul urmează să achite primele de asigurare obligatorie pentru asistență medicală pentru masteranzi, doctoranzi și postdoctoranzi. Cu toate acestea, nota informativă nu conține referințe despre fundamentarea financiar-economică a proiectului, nu este indicat numărul de subiecți vizați de reglementările proiectului și nu se indică sursa de finanțare a acestor măsuri.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Proiectul avizat va aduce beneficii unui grup de subiecți - masteranzi, doctoranzi și postdoctoranzi - din sistemul de învățământ. Beneficiul pe care îl constituie reglementările propuse de proiect constau în achitarea de către Guvern a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru respectivele categorii. Această măsură stabilește condiții de tratament egal dintre subiecții vizați cu alte categorii de subiecți ai sistemului de învățământ (elevii, studenții etc.) și, prin urmare, nu trezește îngrijorări de coruptibilitate.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Potrivit proiectului avizat, Guvernului RM va fi obligat să achite primele de asigurare medicală unor categorii suplimentare de persoane, competență care derivă din calitatea acestuia de asigurat în raporturile de asigurare obligatorie de asistență medicală. pvederile proiectului nu acordă marje discreționare în realizarea acestor atribuții și de aceea considerăm, că din acest punct de vedere proiectul nu pzință elemente de coruptibilitate.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Art.I. al proiectului, art.4 alin.(4) lit.f) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență	Se propune completarea listei persoanelor neangajate pentru care Guvernul are calitatea de asigurat din alin.(4) cu o categorie nouă "	Nu se face referință la un act normativ concret care stabilește condițiile de aflare în concediu de creație a postdoctoranzilor. Nici măcar nu este clar cine stabilește modalitatea de acordare a concediului de creație.	Coruptibilitate Norme de trimitere	Specificarea actului normativ care reglementează condițiile de acordare și utilizare a concediilor de creație a postdoctoranzilor (Hotărîrea Guvernului

	medicală nr.1585-XIII din 27 februarie 1998	<i>doctoranzii la cursurile de zi și postdoctoranzii aflați în concediu de creație în modul stabilit</i> .			Nr.914 din 26.08.2005 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea doctoratului și postdoctoratului sau un alt act normativ)
2	Art.II. al proiectului, Anexa 1, p.6 al Legii cu privire la mărirea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593-XV din 26 decembrie 2002	Anexa nr.1 stabilește categoriile de persoane neangajate pentru care plătitor al primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală este Guvernul. Proiectul propune completarea acestei liste cu o nouă categorie " <i>doctoranzii la cursurile de zi și postdoctoranzii aflați în concediu de creație în modul stabilit</i> ".	a) A se vedea obiecția din tabelul precedent referitoare la formularea " <i>în modul stabilit</i> ". b) În această listă nu este indicată și categoria "masteranzilor", după cum se propune a fi modificat art.4 lit. e) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr.1585-XIII din 27 februarie 1998.	Coruptibilitate Norme de trimitere Concurența normelor de drept Lacune de drept	a) A se vedea recomandarea făcută în tabelul precedent referitoare la formularea "în modul stabilit". b) La Anexa nr.1 p.5, după cuvântul "studentii" de inserat cuvintele "și masteranzii".
3	Art.II. al proiectului, Anexa 4, p.8 al Legii cu privire la mărirea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593-XV din 26 decembrie 2002	Anexa nr.4 stabilește tipurile de drepturi și venituri la care nu se calculează primele de asigurare obligatorie de asistență medicală. Proiectul propune completarea acestei liste la p.8 " Bursele elevilor, studenților și doctoranzilor, înscrși la cursurile de zi". cu <i>bursa masteranzilor</i> .	În această listă nu este indicată și categoria "postdoctoranzilor aflați în concediu de creație", după cum se propune a fi modificat art.4 lit.f) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr.1585-XIII din 27 februarie 1998.	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Lacune de drept	La p.8 al Anexei nr.4, la sfârșit de adăugat "și postdoctoranzii aflați în concediu de creație."

Concluzii

Scopul urmărit de proiect este constituirea avantajului de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru trei categorii noi de subiecți din cadrul învățământului postuniversitar: masteranzii, doctoranzii și postdoctoranzii. În opinia noastră, reglementările propuse nu vor contribui în deplină măsură la realizarea acestui scop. Proiectul conține elemente de coruptibilitate, p.cum: lipsa coerenței dintre prevederile proiectului, norme de trimitere și lipsa tratamentului egal pentru toți subiecții vizați de el.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției